

המבדיל בין קדש לחול / מחבר לא ידוע (יצחק הקטן)

המבדיל בין קדש לחול חטאתינו ימחול
זרענו [וכספנו] ירבה כחול וככוכבים בלילה

יום פנה כצל תמר אקרא לאל עלי גומר
יום אשר אמר שומר אתא בקר וגם לילה

צדקתך כהר תבור עלי פשעי עבר תעבור
כיום אתמול כי יעבור ואשמורה בלילה

חלפה עונת מנחתי מי יתן מנוחתי
יגעתי באנחתי אשחה בכל לילה

קולי שמעה בל ינטל פתח לי שער המנוח
שראשי נמלא טל קוצותי רסיסי לילה

העתר נורא ואיום אשוע תנה פדיום
בנשף בערב יום באישון לילה

קראתיך יה הושיעני ארח חיים תודיעני
מדלות תבצעני מיום ועד לילה

טהר טנוף מעשי פן יאמרו מכעיס
איה אלוה עושי נותן זמירות בלילה

נחנו בדרך כחומר סלח נא על קל וחומר
יום ליום יביע אומר ולילה ללילה

אל פודה מכל צר קראנוך מן המצר
ידך לא תקצר לא יום ולא לילה

מיכאל שר ישראל אליהו וגבריאל
באו נא עם הגואל קומו בחצי הלילה

מימינו מיכאל ומשמאלנו גבריאל
ועל ראשנו שכינת אל בכל יום ובכל לילה

תנה לנו שבוע טוב רענן כגן רטוב
וימה יבוא הטוב כל היום וכל הלילה

יבורך הבית הזה מפני נביא וגם חוזה
כי כן יצוה אלהינו זה לשמרו יומם ולילה

המבדיל בין מים למים יחיינו מיומים
יראנו בטוב ירושלים ולמשול ביום ובלילה

1. מרדכי מסכת יומא פרק שבעת ימים רמז תשכז
ומתפלל תפלת ערבית ומבדיל ומברך על המאור ועל בשמים כנהוג
רבינו גרשון מ"ה* [ובספרים אחרים מוגה כדרך שעושה במו"ש]
ומאור נוטל מאור ששבת ואם חל בשבת אומר פסוקים ויתן לך
ושמעתי אומרים שאותו פיוט המבדיל בין קדש לחול חטאתינו ימחול
נתקן לאומרו בב"ה בקול רם במוצאי יו"כ.

2. בראשית פרשת וירא פרק כב פסוק יז
כִּי־בָרַךְ אֲבִרְכְּךָ וְהִרְבֵּה אֲרֻבָּה אֶת־זֶרְעֶךָ כְּכֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם וְכָחֹל אֲשֶׁר
עַל־שִׁפְתֵי הַיָּם וַיִּרְשׁ זֶרְעֶךָ אֶת שְׁעַר אֵיבָיו:

3. תהלים פרק קמד פסוק ד
אָדָם לִהְבֵּל דָּמָה לְמִי כָצֵל עֹוֹבֵר:

4. תהלים פרק נז פסוק ג
אֶקְרָא לֹא־לֵהִים עֲלִיּוֹן לֹא־לִי גִמְרַ עֲלִי:

5. ישעיהו פרק כא פסוק יב
אֲמַר שִׁמְרֵ אֶתְּהָ בִקֵּר וְגַם־לַיְלָה אִם־תִּבְעֵינָן בְּעִיּוֹ שָׁבוּ אֶתִּי:

6. תהלים פרק צ פסוק ד
כִּי אֶלֶף שָׁנִים בְּעֵינֶיךָ כִּיּוֹם אֶתְמוּל כִּי יַעֲבֹר וְאַשְׁמוּרָה בַּלַּיְלָה:

7. תהלים פרק ו פסוק ז
יִגְעֵתִי בְּאַנְחֹתִי אֲשַׁחֶה בְּכָל־לַיְלָה מִטָּתִי בְּדִמְעָתִי עֲרָשִׁי אֲמַסֶּה:

8. שיר השירים פרק ה פסוק ב
אֲנִי יִשְׁנָה וְלִבִּי עָר קוֹלֹ דְּדֹדִי דּוֹפֵק פֶּתַח־לִי אֲחֹתִי רַעֲיָתִי יוֹנָתִי תִמְתֵּי
שְׂרָאשִׁי נִמְלֵא־טֹל קוֹצוֹתִי רִסְסִי לַיְלָה:

9. משלי פרק ז פסוק ט
בְּנוֹשֶׁף־בְּעֶרֶב יוֹם בְּאִישׁוֹן לַיְלָה וְאַפְלָה:

10. תהלים פרק טז פסוק יא
תִּדְּוִיעֵנִי אֲרַח חַיִּים שְׁבַע שְׁמֵחוֹת אֶת־פָּנֶיךָ נַעֲמֹת בִּימִינְךָ נָצַח:

11. איוב פרק לה פסוק י
וְלֹא־אֲמַר אֵיָה אֶל־לוֹהַ עֲשֵׂי נִתֵּן זִמְרוֹת בַּלַּיְלָה:

12. ירמיהו פרק יח פסוק ו
הַכִּיּוֹצֵר הַזֶּה לֹא־אוֹכֵל לַעֲשׂוֹת לָכֶם בֵּית יִשְׂרָאֵל נֹאֵם־ה' הִנֵּה כַחֲמֹר
בִּיד הַיּוֹצֵר כֵּן־אֶתֶּם בְּיַדִּי בֵּית יִשְׂרָאֵל:

13. תהלים פרק יט פסוק ג
יוֹם לַיּוֹם יִבְיַע אֱמֹר וּלְלֵילָה לְלֵילָה יִחְוֶה-דָּעַת:

14. שמואל ב פרק ד פסוק ט
וַיַּעַן דָּוִד....וַיֹּאמֶר לָהֶם חִי-ה' אֲשֶׁר-פָּדָה אֶת-נַפְשִׁי מִכָּל-צָרָה:

15. תהלים פרק קיח פסוק ה
מִן-הַמִּצָּר קָרָאתִי י-ה עֲנֵנִי בְמִרְחַב י-ה:

16. במדבר פרשת בהעלותך פרק יא פסוק כג
וַיֹּאמֶר ה' אֶל-מֹשֶׁה הִיד ה' תִּקְצֹר עֲתָה תִּרְאֶה הִיקָרָךְ דְּבָרִי אִם-לֹא:

17. תלמוד בבלי מסכת ברכות דף ד עמוד ב
אמר רבי אלעזר בר אבינא: גדול מה שנאמר במיכאל יותר ממה שנאמר בגבריאל, דאילו במיכאל כתיב ויעף אלי אחד מן השרפים, ואילו גבי גבריאל כתיב: והאיש גבריאל אשר ראיתי בחזון בתחלה מעף ביעף וגו'. מאי משמע דהאי אחד מיכאל הוא? אמר רבי יוחנן: אתיא אחד אחד, כתיב הכא ויעף אלי אחד מן השרפים וכתיב התם והנה מיכאל אחד (מן) השרים הראשונים בא לעזרני. תנא: מיכאל באחת, גבריאל בשנים, אליהו בארבע, ומלאך המות בשמנה, ובשעת המגפה באחת.

18. שמות פרשת בא פרק יב פסוק כט
וַיְהִי בַּחֲצֵי הַלַּיְלָה וְה' הִכָּה כָּל-בְּכוֹרֵי בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבְּכֹר פַּרְעֹה הַיֵּשֶׁב עַל-כִּסְאוֹ עַד בְּכֹר הַשִּׁבִּי אֲשֶׁר בְּבֵית הַבּוֹר וְכָל בְּכוֹר בְּהֶמְהָ:

19. תלמוד בבלי מסכת עירובין דף מג עמוד ב
כבר מובטח להן לישראל שאין אליהו בא לא בערבי שבתות ולא בערבי ימים טובים מפני הטורח.

20. יהושע פרק א פסוק ח
לֹא-יָמוּשׁ סֵפֶר הַתּוֹרָה הַזֶּה מִפִּיךָ וְהָגִיתָ בוֹ יוֹמָם וּלְלֵילָה לְמַעַן תִּשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת כְּכָל-הַכְּתוּב בּוֹ כִּי-אֶז תַּצְלִיחַ אֶת-דֶּרֶכְךָ וְאֶז תִּשְׁכָּל:

21. בראשית פרשת בראשית פרק א פסוק ו - ז
(ו) וַיֹּאמֶר אֱ-לֹהִים יְהִי רָקִיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם וַיְהִי מִבְּדִיל בֵּין מַיִם לַמַּיִם:
(ז) וַיַּעַשׂ אֱ-לֹהִים אֶת-הָרָקִיעַ וַיַּבְדֵּל בֵּין הַמַּיִם אֲשֶׁר מִתַּחַת לָרָקִיעַ וּבֵין הַמַּיִם אֲשֶׁר מֵעַל לָרָקִיעַ וַיְהִי-כֵן:

22. הושע פרק ו פסוק ב
יַחֲבֹנוּ מִיָּמִים בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי יִקְמְנוּ וְנִתְּנָה לַפָּנִיו:

23. בראשית פרשת בראשית פרק א פסוק יח

וּלְמַשָּׁל בַּיּוֹם וּבַלַּיְלָה וּלְהַבְדִּיל בֵּין הָאֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ וַיֵּרָא אֶל־הַיָּם
כִּי־טוֹב: